

Nunatta avataanit suliartortunut akuutitsinerulersinnaaneq pillugu pilersaaruteqalernissaq qanoq ilusilerneqarsinnaanersoq pillugu apeqquteqaat aallaavingalugu oqallisissiatut siunnersuut. (Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Akissuteqaat

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut, Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut, Isorliunerusunullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Atassummit Inatsisartuni ilaasortap, Aqqalu C. Jerimiassenip nunanit allanit sulisartut qanoq ililluni annertunerusumik ilanngutitinnissaannut pilersaarutip ilusilersorsinnaanera pillugu apeqqummik oqallissutissatut siunnersuutaa pillugu qutsavigerusuppara.

Apeqqutilliisup apeqqut pingaarutilik saqqummiuppaa, ukiunimi takkuttussani allanngoriartorneq malittaralugu nunanit allanit sulisartunik pisariaqartitsiuartoqassaaq.

Nunanit allamiunut, killeqarfinnillu suliassaqaarfimmut, ilanngullugu Kalaallit Nunaanni ilanngutitsinermik suliassaqaarfimmut danskini oqartusaasut aqutsinikkut aningaasaqarnikkullu akisussaaffeqarput.

Najugaqarlunilu suliffeqarnermut akuersissutaagallartumik, aammalu atajuartumik najugaqarnermut akuersissummik pissarsisimasut akornanni assigiinngissuteqartoq Naalakkersuisut erseqqissarusuppaat.

Ukiut marluk tikillugit Kalaallit Nunaanni nunanit allamiut najugaqarlutillu suliffeqarnermut akuersissutaagallartumik pissarsisinnaapput.

Nunanit allamiutut sulisartut Kalaallit Nunaanni atajuartumik najugaqarnissamik kissaateqartoqassappat arlalinnik piumasaqaateqarpoq. Ilaatigut makku piginnaaffiusariaqarput: kalaallit imaluunniit danskit oqaasiinik naammaginartutut inissisimaffilimmik oqalussinnaaneq, suliffimmi tassani ukiunit qulinit minnerpaamik arfineq-marlunni suliffeqartuusimaneq, aammalu assersuutigalugit peqatigiiffitsigut inuiaqatigiinni ilaaffeqalersimaneq.

Ukiuni kingullerni qulini atajuartutut najugaqarnissamut akuersissummik pissarsisimapput 164-it. Taakkunanit 164-init 98-it aappaqarfigisaminnik inuulersimapput. Isumaqaarporlu amerlanerpaat najugaqarallaannartut, taamaallaallu ukiut marlukkaat tikillugit najugaqarnermut suliffeqarnermullu akuersissummik pissarsiinnarsimallutik.

Kalaallit Nunaanni najugaqartut nunanit allamiut amerlassusaat 2025-mi katillugit meeqqat utoqqaallu ilanngullugit 2.530-iupput, taakkunannga amerlanerpaajupput filippinerit 1.110-iusut, tulleraat Thailandermiut 399-iusut, pingajuattut Sri-lankarmiut 118-iusut sisamaattut Islandermiut 113-iupput. Kisisitsisit nunatta naatsorsueqqissaartarfianeersuupput.

2015-imi Kalaallit Nunaannut ilanngutitsinermut inatsisissamut periarfissat pillugit Naalakkersuisut nassuiaasiorput. Nassuiaammi tassani ilaatigut innuttaasunut piviusunik suliaqarnerit ilanngussornissaasa isumaliutiginnissaat inassutaavoq, taamaalilluni oqaatsit pillugit politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat periarfissanik malitseqartitaassalluni.

Ullumi kalaallit oqaasiisa ilinniarnissaannut arlalinnik periarfissaqarpoq. Oqaatsit pillugit inatsit malillugu oqaatsinut politikki ilaatigut suliffeqarfinni oqaatsitigut sorlernik piginnaasaqarneranut tunngavoq, allamiut oqaasiinik qanoq atuisoqarnera ilanngullugu, aammalu kultureqassutsikkut piginnaasaqarnerit, avammut qanoq attaveqatigiittoqarnerit,

aammalu sulisuusut oqaatsitigut ineriartortitaanissaannut sorlernik anguniagaqarlunilu malittarisassiaqarnerit.

Aammattaaq oqaatsinik ilinniartitaanermut pisariaqartitsinerit, kiisalu kalaallit kulturiannut, oqaluttuarisaanerannut inuiaqatigiivinillu ilisarititsinissamut sulisitsoq sulisut ataasiakkaat inuttut oqaloqatiginissaannut akisussaaffeqarpoq.

Tamakku saniatigut inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut kalaallit, danskit, nunanillu tamalaanit oqaatsinik allanik, oqaluttariarsornikkut allattariarsornikkullu ilinniagaqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput, taamaalillutik inuiaqatigiinni suliaqarfigisaminnik peqataasinnaassagamik, aammalu inunnguuseralugu oqaatsiminnik ineriartortitsisinnaassallutik.

Kalaallit oqaasiisa ilinniarnissaannut arlalinnik periarfissaqarpoq – akeqanngitsunik, aamma akilikkatut pikkorissartitsinertut ittunik.

Pisortani oqartussaasut aqputigalugit, aamma Kommuneqarfik Sermersooq, Learn Greenlandic, aamma Memrise aqputigalugit qarasaasiakku akeqanngitsumik pikkorissartoqarsinnaavoq. Tamakku saniatigut ASA, Aningaasaqarnermut Sulisunullu Aqutsisoqarfik, pisortaqaarfinni atorfilinnut aamma– Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik - KTI-miittunut kalaallit oqaasiinik aqqissuussaanagerusunik pikkorissartitsinernik neqerooruteqarpoq, orniguffigisanik, aamma qarasaasiaq aqputigalugu, assersuutigalugit suliffissarsiortunut nalunaarsugaasunut akiliuteqartitsinikkut.

Kommunini suliaasaqarfimmi Kommuneqarfik Sermersuup nittartakkamigut innuttanut nutaanut suliat ilisimatitsissutigai, ilaallutik paasisitsiniutaasutut bussertitsinerit, sumiiffiit assigiinngitsut takusarneqarlutik, soorlu timersornermi suliaasaqarfiit, peqqinnissaqarfik, umiarsualivik, najugarisamilu katersugaasivik.

Naalakkersuisooqatigiinnermut isumaqatigiisummi allassimavoq maannga nutsertunut inunnik ilanngutitsinermik pitsanngorsaaniarluni naalakkersuisooqatigiit suliaqarniartuusut. Teknologii, oqaatsitta ineriartorneranik tapersersuisumik ineriartortitsisoqassaaq, taannalu suliffeqarfimmi, aamma ilinniartitsissutitut atorneqarsinnaassaaq, soorlu naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsunut ordblindinut.

Ukiuni takkuttussani allanngoriartorneq malillugu nunanit allanit sulisartunik pisariaqartitsiartoqassammat nunanit allanit sulisartut ilanngutititaaneri pillugit oqallinnermi Naalakkersuisut Inatsisartunik ilanngussaqaarniarput. Taamaattumik pineqartoq pillugu Inatsisartuni ilaasortat isumaannik isummiussaannillu tusagaqarnissaminnut Naalakkersuisut qilanaarput.

Taamatut oqaaseqarlutik inersuarmi oqallilluarnissaq Naalakkersuisut qilanaaraat.